

Vaststelling functionele remissie

Instructie voor vaststelling van Functionele Remissie (FR) gedurende laatste 6 maanden (Nationale Remissie Werkgroep, 2012)

Remissie wordt vastgesteld over drie domeinen die bij elkaar worden samengenomen voor een omvattend oordeel over sociaal functioneren en maatschappelijke participatie. De domeinen omvatten Wonen en zelfzorg; Werken, (beroeps)opleiding of doelgerichte dagbesteding; en Sociale contacten. De remissie slaat op de laatste 6 maanden voor de datum van de vaststelling.

De evaluatie van het functioneren op elk van de domeinen geschiedt vanuit het maatschappelijk perspectief en de sociale context (met de daarbij relevante normen, waarden van de referentiegroep), d.w.z. wat mag je van iemand zonder psychiatrische problematiek verwachten wat betreft wonen, werken en contacten, gezien diens geslacht, leeftijd, opleiding, cultuur en zijn of haar concrete sociale situatie.

Bij de inschatting van functionele remissie is het belangrijk rekening te houden met de vaardigheden die iemand heeft om 'autonoom en zonder de hulp van anderen' de taken en verantwoordelijkheden die bij een domein horen uit te voeren. Indien de persoon in omstandigheden leeft waarbij deze taken en verantwoordelijkheden door een ander beheerd worden, moet men een inschatting maken of de persoon deze taken en verantwoordelijkheden wel zelf kan beheren 'indien het zou moeten zonder hulp'. Indien er een aan de psychische handicap van de persoon gerelateerde reden is waarom een ander dit doet, zal men vaak concluderen dat deze persoon niet over de noodzakelijke vaardigheden beschikt (en dus niet in remissie is). Dus de evaluatie van het functioneren van de persoon betreft zowel een inschatting van diens vaardigheden ('capacity') en feitelijk getoond gedrag ('performance').

De psychische ziekte en het ziektegedrag worden niet bij de evaluatie van het sociale functioneren betrokken. Ook het subjectieve gevoel van de persoon over het eigen functioneren en de kwaliteit van zijn of haar leven (tevredenheid) zijn niet relevant voor het oordeel. Het gaat vooral om het oordeel van een expert, clinicus, onderzoeker die dezelfde meetlat bij iedereen gebruikt. Het premorbide functioneren blijft hierbij buiten beschouwing. Het gebruik van psychofarmaca is evenmin van belang voor deze evaluaties. De beoordeling geldt vooral voor de volwassen populatie en niet voor kinderen, adolescenten of ouderen boven de 65 jaar; voor hen zijn aanvullende scoreregels nodig. De aan- of afwezigheid en ernst van het probleem geldt het overgrote deel (> 80%) van de periode van 6 maanden.

De scoring volgt de algemene lijn van:

- Score 0 betekent afwezigheid van een probleem: er is sprake van zelfstandig functioneren, er is geen gerichte hulp of begeleiding op dit gebied nodig. N.B. deze FR-score sluit niet uit een laagfrequente kortdurende vorm van begeleiding (bijv. < 10 contacten per jaar; 'vinger aan de pols'; medicatiecontrole) zonder een duidelijk prothesekarakter.
- Score 1 betekent aanwezigheid van een duidelijk probleem: iemands sociale onvermogen is zichtbaar aanwezig, hulp of begeleiding wordt effectief gegeven of is nodig om de beperking te compenseren.
- Score 2 betekent een ernstig, manifest probleem (of problemen): het duidelijk ontbreken van het sociale vermogen om op een bepaald terrein te functioneren; het gewenste gedrag wordt niet of nauwelijks vertoond, gegeven hulp werkt niet, hulp is nodig om schade of nadeel voor de persoon te verminderen.
- Score 9 indien geen of onvoldoende informatie beschikbaar is om de FR-score te bepalen.

Functionele remissie is bereikt als totaalscore 0 wordt gehaald, gedeeltelijke remissie bij een score 1 en geen remissie bij scores 2 tot en met 6, met eventueel de toevoeging van 'gestabiliseerd' indien op geen van de domeinen een 2 wordt gescoord.

Vaststelling Functionele Remissie (over de laatste 6 maanden)

Wonen en zelfzorg

0 – JA, ZELFSTANDIG: persoon geeft voldoende blijk van zelfstandig wonen en goede zelfzorg; gerichte hulp daarvoor is niet aan de orde.

1 – JA, DEELS ZELFSTANDIG: persoon woont bevredigend, maar zou zelf niet in staat zijn soortgelijk onderdak te verwerven of te behouden; krijgt hulp (begeleid zelfstandig wonen, psychiatrische thuiszorg, familie) bij het in aanvaardbare staat houden van woonruimte; of verzorgt zichzelf dankzij de structuur die door de omgeving wordt geboden; indien opgenomen (< 3 maanden), gebeurde dat nooit wegens zelfverwaarlozing of huisvesting.

2 – NEEN: persoon woont in inrichting, instelling, beschermde woonvorm of anderszins niet zelfstandig (> 3 maanden), EN/OF geeft blijk van onvermogen tot zelfstandig wonen door dakloosheid, verloedering of verwaarlozing van zelfzorg; er moeten maatregelen (bijv. onder douche zetten) worden genomen om aan de maatschappelijke normen te beantwoorden.

Werken, (beroeps)opleiding of doelgerichte dagbesteding

0 – JA, ZELFSTANDIG: persoon verricht betaald werk, EN/OF volgt (beroeps)opleiding met aantoonbare resultaten, EN/OF verricht structureel werkzaamheden of doelgerichte activiteiten in het kader van actieve keuze en niet bepaald door de gevolgen van een psychische beperking (bijv. runt een (meerpersoons)huishouding; runt of participeert zelfstandig in een vrijwilligersorganisatie; leeftijds- en cultuurconforme 'zinnvolle' activiteit die geen maatschappelijke prothese vraagt; gerichte hulp bij deze activiteiten is niet nodig.

1 – JA, DEELS ZELFSTANDIG: er is sprake van gestructureerde activiteit(en), maar deze wordt meestal door anderen/hulpverleners geïnitieerd, georganiseerd of ondersteund (werkprojecten, re-integratieprojecten, vrijwilligerswerk); de activiteiten leiden niet tot een regulier salaris conform leeftijd, (excl. Ziektewet of arbeidsongeschiktheid wegens andere dan aan psychische aandoening gerelateerde oorzaak, excl. pensioen/studiebeurs).

2 – NEEN: persoon heeft geen gestructureerde activiteiten zoals werk, studie/opleiding of doelgerichte dagbesteding.

Sociale contacten (familie, partner, vrienden, burens, collega's)

0 – JA, ZELFSTANDIG: er is sprake van (betekenisvolle) sociale contacten, persoon heeft relatie (bijv. een partner), en/of een diversiteit van sociale relaties. Er zijn meermalen per week sociale contacten; het initiatief tot en de instandhouding van de relatie zijn wederzijds; gerichte hulp daarvoor is niet nodig.

1 – JA, DEELS ZELFSTANDIG: er is een sociaal netwerk (buiten het contact noodzakelijk voor domein 1 of 2) en geregelde contacten, maar het initiatief en de instandhouding van de contacten worden vaak door anderen gerealiseerd; contact is meestal oppervlakkig (begroeting, winkelbezoek), soms gezamenlijke activiteiten of wederzijds bezoek, in de regel geen partner of goede vriend(in); er wordt hulp op dit terrein (bijv. sociale vaardigheidstraining) gegeven of het is wenselijk dit te doen.

2 – NEEN, persoon heeft geen sociale contacten of slechts professionele; eventuele contacten met andere mensen zijn beperkt, oppervlakkig en vluchtig; heeft geen partner of vriend(in); er is sprake van sociale terugtrekking.